

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛ ΓΩΝΙΑ ΤΗΛ : 270727 – 222594
ΑΡΤΑΚΗΣ 12 – Κ. ΤΟΥΜΠΑ ΤΗΛ : 919113 – 949422

www.syghrono.gr

ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΟΝΟΜΑ:

ΤΜΗΜΑ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

Τ.Υ.: Φίλος ή εχθρός;

Ξανά, μία ακόμη φορά, στο προσκήνιο η τηλεόραση και ο εν δυνάμει παιδαγωγικός ή ο τοις πράγμασι **εκμαυλιστικός** ρόλος της.. Οι αφορισμοί και οι δαιμονολογικές κατασκευές δίνουν και παίρνουν και τα αντίπαλα στρατόπεδα διασταυρώνουν καθημερινώς τα ξίφη τους. Οι μεν ενοχοποιούν το μέσο και όχι τη χρήση του και ζητούν παρεμβάσεις από το κράτος, τη δικαιοσύνη, το ραδιοτηλεοπτικό συμβούλιο, την ΕΣΗΕΑ και όποιον άλλο φορέα είναι πρόθυμος να βάλει τάξη στα τηλεοπτικά πράγματα. Οι δε υπερασπίζονται με φανατισμό το προϊόν, επισείοντας τις μετρήσεις θεαματικότητας, τις οποίες ερμηνεύουν ως απόδειξη επιδοκμασίας και απορρίπτουν μετά βδελυγμίας κάθε σκέψη για συναινετικές ρυθμίσεις στο τηλεοπτικό τοπίο, γιατί αυτές υπονομεύουν την ελευθερία της έκφρασης και φαλκιδεύουν το δικαίωμα του δημοσιογράφου να ιεραρχεί όπως αυτός νομίζει τη σειρά προβολής των θεμάτων.

Στα τόσα χρόνια που λειτουργεί η ιδιωτική τηλεόραση - γιατί περί αυτής ο λόγος - έχουν εμφανιστεί και εξαιρετικές δημοσιογραφικές εκπομπές και σοβαρές ερευνητικές προσπάθειες και αξιολογότερες σειρές και, το κυριότερο, ο κόσμος τις στήριξε και τις επιβράβευσε. Να συμφωνήσουμε ότι δεν ήταν αυτές που έδωσαν τον τόνο. Να συμφωνήσουμε ότι χάθηκαν μέσα στην πλημμυρίδα της ασχήμιας, της ελαφρότητας και της κοινοτοπίας. Όμως υπήρξαν και **ενισχύουν** την άποψη ότι δεν ευθύνεται το μέσο αλλά ο τρόπος με τον οποίο το χρησιμοποιούν οι διάφοροι επαγγελματίες του είδους. Το γιατί συμπεριφέρονται έτσι είναι άλλης τάξεως πρόβλημα, που ξεφεύγει από τα όρια αυτού του σημειώματος. Συνοπτικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι η απάντηση πρέπει να αναζητηθεί στην τρομερή ιδεολογική δύναμη του μέσου και στο σχέδιο χειραγώγησης των πολιτών από την πλευρά των ποικιλώνυμων συμφερόντων που ελέγχουν την ενημέρωση και την ψυχαγωγία.

Οι **οπαδοί** της δεύτερης σχολής επικαλούνται τη θεωρητική δυνατότητα του απλού πολίτη να προτιμήσει άλλο δρόμο ενημέρωσης και ψυχαγωγίας, να διαλέξει ένα από τα πολλά κανάλια που υπάρχουν και επιπροσθέτως καταθέτουν προς υπεράσπιση των θέσεών τους τα «βαριά» χαρτιά: την ελευθερία της έκφρασης και την ελευθερία επιλογής με δημοσιογραφικά κριτήρια της σειράς των ειδήσεων. Αν δεν έχουμε να κάνουμε με απύθμενη ευήθεια, τότε πρόκειται για την αποθέωση της υποκρισίας. Και εξηγούμαστε: Η προσφυγή σε λύσεις πέρα και έξω από τις προσφερόμενες από την τηλεόραση θα ήταν **δυνατή**, αν το ακροατήριο είχε συνηθίσει σε διαφορετικούς τρόπους ενημέρωσης και ψυχαγωγίας. Οι κυκλοφορίες των εφημερίδων, οι πωλήσεις των βιβλίων και οι γλίσχρες εισπράξεις των θεάτρων

μάς πείθουν ότι οι περισσότεροι πολίτες για διάφορους λόγους έχουν αναθέσει στην τηλεόραση το ρόλο της κάλυψης των κενών τους στους τομείς της ενημέρωσης και της ψυχαγωγίας. Η τηλεόραση είναι το πιο φτηνό, το πιο άμεσο, το πιο εντυπωσιακό και συνάμα το πιο **διαβρωτικό** - γιατί εισβάλλει στα σπίτια χωρίς αντίπαλο λόγο - μέσο για την πλειονότητα.

«Αλλάζετε κανάλι» φωνάζουν οι απολογητές «αν δεν σας αρέσει αυτό που βλέπετε». Για να δούμε τι; Είναι εκπληκτική η ομοιότητα των τηλεοπτικών προϊόντων. Όλοι μοιάζουν με όλους σε όλα τα επίπεδα: ειδήσεις, ενημερωτικές εκπομπές, ριάλιτι σόου, σκουπίδια. Ο συναγωνισμός δεν είναι για το καλύτερο αλλά για το χειρότερο. **Οι υπεύθυνοι εξαντλούν τη φαντασία τους με στόχο να κερδίσουν τον αγώνα της τηλεθέασης διά της πλειοδοσίας στο χρηματιστήριο της φτήνιας.** Η πρόταση για διαφυγή προς εναλλακτικές μορφές τηλεόρασης θα είχε νόημα, αν αυτές υπήρχαν.

Το αδιαμεσολάβητο δημοσιογραφικό κριτήριο για την κατάταξη των ειδήσεων είναι ο άλλος διαδεδομένος μύθος. Αλήθεια ποιο δημοσιογραφικό κριτήριο επιβάλλει να ιεραρχούνται η φλεγμονή της τάδε ηθοποιού, η εγκυμοσύνη της δείνα, οι κόντρες του άλλου με άλλους συναδέλφους του για το τραγούδι της Γιουροβίζιον ως ειδήσεις σπουδαιότερες από την ανάδειξη της Κικής Δημουλά ως μέλους της Ακαδημίας Αθηνών ή από τη διακυβερνητική διάσκεψη για το σύνταγμα της Ευρώπης; Αν οι πρώτες είναι σοβαρότερες ειδήσεις συγκριτικά με τις δεύτερες και δικαιωματικά καταλαμβάνουν περίοπτη θέση στα βραδινά δελτία, τότε πρέπει να αρχίζουμε ως κλάδος να προβληματιζόμαστε για το επίπεδο των υπηρεσιών που προσφέρουμε.

Τάσος Παππάς, ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ - 10/03/2002, διασκευασμένο

Θέματα:

A. Να συντάξετε την περίληψη του κειμένου (100-120 λέξεις). **(μονάδες 25)**

B1. «Οι υπεύθυνοι εξαντλούν τη φαντασία τους με στόχο να κερδίσουν τον αγώνα της τηλεθέασης διά της πλειοδοσίας στο χρηματιστήριο της φτήνιας»: να αναπτύξετε σε μία παράγραφο 80-100 λέξεων το περιεχόμενο του αποσπάσματος. **(μονάδες 10)**

B2. Να επισημάνετε τη δομή και τον τρόπο ανάπτυξης της παραγράφου («Το αδιαμεσολάβητο ... προσφέρουμε»). **(μονάδες 10)**

B3. «Οι μεν ενοχοποιούν το μέσο και όχι τη χρήση του και ζητούν παρεμβάσεις από το κράτος». Ποια σύνταξη έχουμε και γιατί; Να τη μετατρέψετε στο άλλο είδος. **(μονάδες 10)**

B4. Να δώσετε συνώνυμα για τις εξής λέξεις: εκμαυλιστικός, ενισχύουν, οπαδοί, δυνατή, διαβρωτικό **(μονάδες 5)**

Γ. Γράψτε ένα άρθρο (500-600 λέξεων) για την ηλεκτρονική εφημερίδα του σχολείου σας στο οποίο να αναλύσετε τα αρνητικά στοιχεία των ΜΜΕ τους τρόπους με τους οποίους, κατά τη γνώμη σας, θα μπορούσε να επιτευχθεί ποιοτικότερη λειτουργία τους. **(μονάδες 40)**